

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS
LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZINĀTŅU NODAĻAS UN
LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZINĀTŅU AKADĒMIJAS

kopsapulces

Jelgavā, 2018. gada 1. jūnijā

AICINĀJUMS

Latvijas Zinātņu akadēmijas Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļas un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas kopsapulces dalībnieki pievienojas Augstākās izglītības padomes paustajam aicinājumam *2019. gadu valstī noteikt par nacionālo zinātnes un augstākās izglītības sistēmas simtgades gadu*. Tas nepieciešams, lai nozari izvestu no atpalcības stāvokļa tai atvēlētā zemā valsts budžeta finansējuma ziņā un lai straujāk un pilnā apjomā tiktu īstenots pētniecības attīstību sekmējošais 3 pīlāru finansēšanas modelis, kad ar papildu finansējumu tiek atbalstīti zinātnieku sasniegumi un to ieviešana praksē valsts attīstībai.

Skaidri formulēti Latvijas augstākās izglītības un zinātnes finansēšanas reformas soļi un tiem nepieciešamā finansējuma noteikšana, kā arī Augstskolu likumā* un Zinātniskās darbības likumā par budžeta finansējuma palielināšanu P & A jau iestrādāto normu izpilde ir uzskatāma par Latvijas augstākās izglītības un zinātnes sistēmas attīstības un pilnveides pamatu.**

Latvijas augstākā izglītība un zinātne tika upurēta neatliekamam mērķu vārdā ekonomiskās krīzes laikā. Tagad, kad Latvijas valsts ir atgriezusies uz ekonomiskās izaugsmes ceļu, aicinām likumdošanas un izpildvaru parādīt politisko gribu un ar reālām darbībām atzīt pētniecības un inovāciju izšķirīgo lomu Latvijas nācijai un valsts ilgtspējīgā attīstībā, ņemot vērā cilvēkresursu un zināšanu stratēģisko nozīmi konkurētspējīgas nākotnes ekonomikas veidošanā un vēsturisko atbildību, stāvot uz Latvijas valsts nākamās simtgades sliekšņa.

Dažādos attīstības dokumentos (t.sk. Nacionālajā attīstības plānā 2014.–2020. gadam, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam) izvirzītais Latvijas ekonomikas izaugsmes izrāviens un Latvijas starptautiskā konkurētspēja ir panākama vienīgi ar zinātnes inovāciju un sasniegumu pārnesi pārvaldībā, ražošanā u.c. jomās, vidējo un augsto tehnoloģiju straujāku un apjomīgāku ieviešanu, kam sekos arī produktivitātes un labklājības kāpums. Tāpēc valstiskā līmenī ir finansiāli jāstiprina šī galvenā attīstības instrumenta – izglītības un zinātnes – kapacitāte un pilnvērtīgi jāizmanto Latvijas attīstībā. Lai celtu zinātnieka profesijas prestižu un nodrošinātu paaudžu nomaiņu, LLMZA ierosina būtiski palielināt piešķiramo emeritēto zinātnieku grantu skaitu.

LLMZA kopsapulces vārdā, LLMZA prezidente Baiba Rivža

*Nodrošināt ikgadēju finansējuma pieaugumu studijām valsts dibinātās augstskolās (VDA) ne mazāku par 0,25 procentiem no IKP, līdz valsts piešķirtais finansējums studijām VDA sasniedz vismaz 2 procentus no IKP.

**Nodrošināt ikgadēju finansējuma pieaugumu zinātniskajai darbībai ne mazāku par 0,15 procentiem no iekšzemes kopprodukta, līdz valsts piešķirtais finansējums zinātniskajai darbībai sasniedz vismaz vienu procentu no IKP.